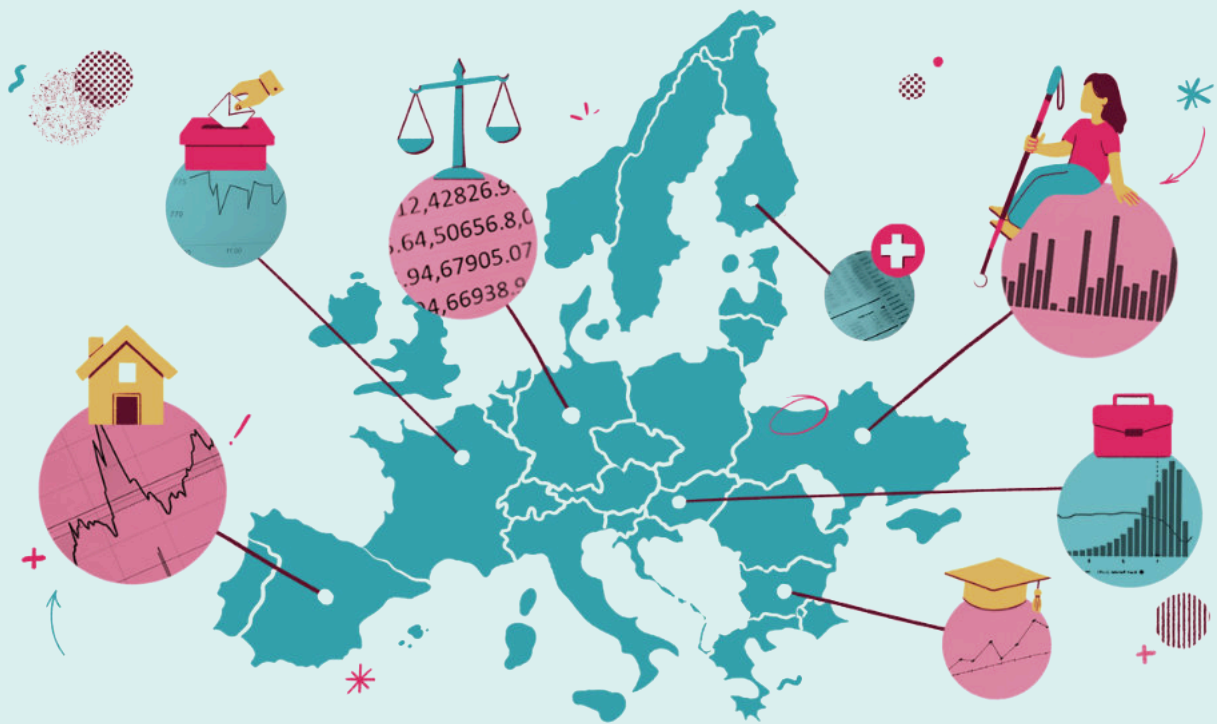




Európa nekünk

Befogadási mutatók 2025



A **vastag** betűvel írt szavak magyarázatát megtalálod a hírlevél végén, a 22. oldaltól.

Az Európa Nekünk hírlevél több nyelven is elérhető:

- franciául
- németül
- magyarul
- holland
- olaszul
- románul
- spanyol

Ezeket változatokat megtalálod itt:

inclusion.eu/europe-for-us-magazine

Tartalom

1	A szerkesztő megjegyzése
	Soufiane El Amrani
3	Mik azok a Befogadási mutatók?
5	A 7 Befogadási mutató
5	Döntéshozatali jog és szavazati jog
7	Az önálló élethez és a közösségi befogadáshoz való jog
8	Lakhatás és támogatás
15	Oktatás
16	Foglalkoztatás
17	Egészségügy
18	Képviselet
20	Hogyan tudod használni a mutatókat?
22	Szómagyarázat

A szerkesztő megjegyzése

Soufiane El Amrani

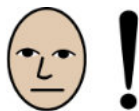


A Befogadási mutatók egy jelentés,
amit az Inclusion Europe minden évben elkészít.



A jelentés az Európában élő
értelmi fogyatékos emberek
helyzetéről szól.

Az első jelentés 2023-ban készült.



A mutatók 7 témát fednek le,
amelyek fontosak
az értelmi fogyatékossgal élő emberek számára.

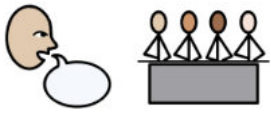


Idén részletesebben megvizsgáltuk a lakhatás
és a támogatás kérdéseit.

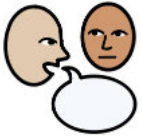


Az értelmi fogyatékossgal élő emberek
sok problémával szembesülnek
a megfelelő lakhatás és támogatás
megszerzésével kapcsolatban.

Önérvényesítőként tudom,
hogymeg felhasználhatom ezt a jelentést:



- Amikor a döntéshozókkal beszélek a tapasztalataimról.
- Amikor az értelmi fogyatékosággal élő embereket érő akadályokról beszélek.



A jelentés megmutatja, hogy még sok a tennivaló.



A Befogadási mutatókat felhasználhatod,
hogymeg a változásért dolgozz az országodban.

Beszélhetsz az országod kormányával.

Megmutathatod a kormányodnak,
hogymeg áll az országod a befogadás területén.

Így azt mondhatod:

„Nézzék!

Lehetne jobb is a helyzet.

Javítanunk kell az értelmi fogyatékosággal
élők helyzetét az országunkban!”



Fontos, hogy hallassuk a hangunkat.

Soufiane El Amrani

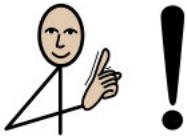
Könnyen-érthető szerkesztő

Mik azok a Befogadási Mutatók?



A 2025-ös Befogadási mutatók jelentés az értelmi fogyatékkal élő emberek és családjaik helyzetéről szól.

A Befogadási mutatók jelentést az Inclusion Europe évente egyszer adja ki



A jelentés 7 fontos területet vizsgál:

- 1. Döntéshozatali jog és szavazati jog**
- 2. Az önálló élethez és a közösségi befogadáshoz való jog**
- 3. Lakhatás és támogatás**
- 4. Oktatás**
- 5. Foglalkoztatás**
- 6. Egészségügy**
- 7. Képviselet**

A jelentés alapját az adja,
amit az országos fogyatékosügyei szervezetek
közöltek az Inclusion Europe-pal
az országokban fennálló helyzetről.

2025-ben 33 ország szerepel a jelentésben.

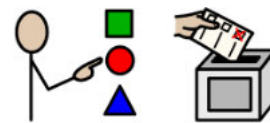
Az országokat 0 (nagyon rossz)
és 10 (nagyon jó) közötti skálán értékeltük.

A következő részben ismertetjük az eredményeket.

Befogadási mutatók 2025

1.

Döntéshozatali jog és szavazati jog



14 országban a cselekvőképesség teljes mértékben megvonható és a döntéshozatal jogát nem tartják tiszteletben.



13 országban elvehetik a szavazati jogot a gondnokság alatt álló embereketől.



Az értelmi fogyatékossgal élő embereknek joguk van döntéseket hozni az életükről.

Ugyanúgy, mint bárki másnak.



Joguk van szavazni és indulni a választásokon.



Néha az országok nem engedik az értelmi fogyatékossgal élő embereket szavazni vagy indulni a választásokon.



És ha szavazhatnak is, a szavazásról szóló információk gyakran nem hozzáférhetőek.

Nincs elegendő könnyen érthető információ.

És csak kevés értelmi fogyatékossgal élő ember vesz részt aktívan a politikában.



Néhány ország megváltoztatta a törvényeit, hogy mindenki szavazhasson.

Ez egy jó lépés.



De további változtatásokra van szükség.



Több mint 1,1 millió értelmi fogyatékos ember él szegregált „gondozó” intézményekben.



Az értelmi fogyatékosággal élő embereknek joguk van önállóan élni és a közösség részese lenni.



De sok értelmi fogyatékos embernek kell szegregált „gondozó” intézményekben élnie.



Egyes országokban bezárják az intézményeket.

Ez nagyon jó.



De gyakran a támogató szolgáltatások még nem eléggé hozzáférhetők.

Lassú a fejlődés.



27 országban

**az értelmi fogyatékossgal élő embereknek ritkán,
vagy egyáltalán nincs lehetőségük
a saját otthonaikban élni.**

Európában a felnőttek többsége
a saját otthonában él
azokkal az emberekkel,
akikkel szeretnének együtt élni.

Van, aki barátokkal,
van, aki egyedül,
van, aki a férjével vagy feleségével
és a gyermekeikkel.



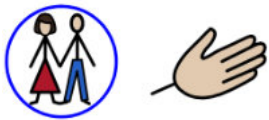
Ez nagyon másképp van
az értelmi fogyatékossgal élő felnőttek esetében.



A legtöbbjük még mindig a szüleivel él,
mert nincs elég lakhatási lehetőség
és nincs elég támogató szolgáltatás számukra.



A legtöbb értelmi fogyatékossgal élő ember
és családtagjaik nem kapnak megfelelő támogatást.



Emiatt sok családtag vállalja
a fő támogató szerepét,
ahelyett, hogy csak családtagok lennének.

Idén arra kértük a tagjainkat,
hogy számoljanak be a lakhatási helyzetükről
és a támogatásról, amit kapnak.



Szerettük volna jobban megismerni
az értelmi fogyatékossgal élő emberek helyzetét,
akik jó lakhatási lehetőségeket és támogatást keresnek.

15 ország válaszolt a kérdéseinkre
a lakhatásról és a támogatásról.

Öt fő problémát emeltek ki.



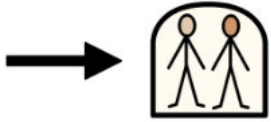
1. probléma: **Az intézmények még mindig léteznek**

Sok intézmény még mindig működik.

Néhány intézmény még egyre nagyobb is lesz.

Egyes kormányok új intézményeket is építenek.

Ha az értelmi fogyatékosággal élő embereknek nincs családjuk, gyakran el kell költözniük, hogy támogatást kapjanak.



Gyakran előfordul, hogy az értelmi fogyatékosággal élő embereknek intézményekben kell élniük, mert a közösségben nincs elegendő lakhatási lehetőség és támogatás.



Pedig a támogatásnak kellene eljutni az emberhez, nem az embernek a támogatáshoz.



Több lakásra van szükség a közösségben.



Hogy az értelmi fogyatékosággal élő emberek kiválaszthassák, hol és kivel akarnak élni.



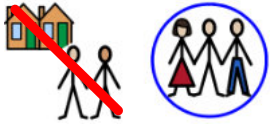
2. probléma: A családok nem kapnak támogatást

A családok továbbra is sok támogatást és gondoskodást nyújtanak.



Ez nagy felelősséggel és stresszel jár.

A családok nem kapnak sok segítséget,
pénzt vagy információt.



Az értelmi fogyatékossgal élő emberek
gyakran a szüleikkel maradnak,
mert nincs más választásuk.



A családoknak több támogatásra van szükségük.



3. probléma: Nincs elég pénz



A pénzbeli támogatások,
amit a kormányok adnak az értelmi fogyatékossgal
élő embereknek, nem elég.



Az értelmi fogyatékossgal élő emberek
nem kapnak elegendő pénzt a megélhetéshez.



Ez megakadályozza őket abban,
hogy önellátóak legyenek
és saját otthonba tudjanak költözni.



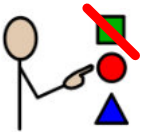
Az értelmi fogyatékossgal élő embereknek
megfizethetőbb lakhatásra van szükségük.

“ „Szeretnék egyedül élni. Jelenleg nem tehetem meg, mert nincs munkám és pénzem.”

— Irene Polina Jiménez, Spanyol



4. probléma: Különbségek a kistelepülések és a nagyvárosok között



A kistelepülésekben élő értelmi fogyatékos embereknek kevesebb választási lehetőségük van.

Tovább tarthat megtalálni
a megfelelő lakást és támogatást.

A városokban néha több támogatási lehetőség van
az értelmi fogyatékossgal élő emberek számára.

“ „Kicsit szeretem azt a helyet, ahol élek, de ez egy nagyon kis város, és nem túl akadálymentes. Sok domb van, és az emberek nagyon kíváncsiskodóak.”

— Ana Martinez, Spanyol



5. probléma: Az ellenőrzés nem működik



A kormányoknak ellenőrizniük kell,
hogy a szolgáltatók tiszteletben tartják-e a jogokat.

Ez gyakran nem történik meg.

Az értelmi fogyatékosággal élő embereket
nem vonják be a döntésekbe.



Például az értelmi fogyatékosággal élő emberek
nem mindig dönthetik el,
kitől szeretnének támogatást kapni.



Ez nincs rendben.



Az értelmi fogyatékosággal élő embereknek
kell, hogy legyen beleszólásuk abba,
milyen támogatást kapnak és kitől.

“ „Nem választhatom meg, hogy ki
támogasson. Nem szólhatok bele, hogy
melyik segítők, mikor dolgozik. Ha pedig új
segítőt vesznek fel, akkor sem szólhatunk
bele a dologba.”

— Esther Volleberg, Holland

Summary



Az értelmi fogyatékossgal élő embereknek és családjaiknak több lakhatási lehetőségre és jó támogatásra van szükségük.



Az értelmi fogyatékossgal élő emberek önállóságot és saját otthont akarnak.



Javítani kell az értelmi fogyatékossgal élő emberek lakhatási és támogatási lehetőségeit.



„Szeretném, ha mindenki megkapná a megfelelő támogatást, az általa választott emberektől. Annyi támogatásra van szükségünk, ami megfelel az igényeinknek, se többre, se kevesebbre. A jó támogatás olyan, mint egy öltöny, amit pontosan rád szabtak. Így nem vagy egyedül, amikor segítségre van szükséged, de nem is vagy túlvédve.”

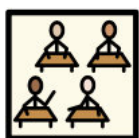
— László Bercse, Magyarország



**Legalább 660 ezer
értelmi fogyatékossgal élő gyermek
jár speciális iskolákba.**



**Több, mint 23 ezer értelmi fogyatékossgal élő
gyermek egyáltalán nem kap oktatást.**



Az értelmi fogyatékossgal élő gyermekeknek
iskolába kellene járniuk.

Ugyanazokba az iskolákba kellene járniuk,
mint a többi gyermeknek.



Sok értelmi fogyatékossgal élő gyermek
gyakran „speciális” iskolákba jár
ahol el vannak különítve a többi gyermektől.



29 országban az értelmi fogyatékossggal élő emberek nehezen, vagy egyáltalán nem találnak munkát.



A munkavállalás fontos a pénzügyi biztonság és a társadalmi befogadás szempontjából.

A munka segít,
hogy legyen célunk és tartozzunk valahová.

Sajnos nagyon kevés értelmi fogyatékossggal élő embernek van munkája.



Sokan otthon maradnak.

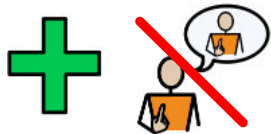


Sokan nagyon alacsony fizetésért dolgoznak.



„Tudom, milyen nehéz munkát találni, ha valaki fogyatékossggal él. Van tapasztalatom védett műhelyekről, fizetés nélküli támogatott foglalkoztatásról és a fizetéssel járó munkáról is.”

— **Paulina Bäckström, Finnország**



13 országban az értelmi fogyatékossgal élő embereknek nincs vagy csak nagyon kevés választási lehetőségük van a reprodukzív egészségükkel kapcsolatban.

11 országban még mindig alkalmazzák a kényszersterilizálást.



Az értelmi fogyatékossgal élő embereknek joguk van hozzáférni az egészségügyi ellátáshoz.

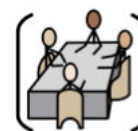


De az értelmi fogyatékossgal élő emberek még mindig ki vannak téve a megbélyegzésnek, kényszerkezeléseknek, kényszer gyógyszerzésnek, kényszersterilizálásnak és kényszerű abortusznak.

Az értelmi fogyatékossgal élő emberek szexuális egészségével gyakran nem törődnek.



Az egészségről és az egészségügyi ellátásról szóló információk gyakran bonyolultak.



7.

Képviselet



26 országban nincs értelmi fogyatékossgal élő személy az országos szervezet vezetésében.



11 országban a tagszervezeteink nem kapnak pénzt a kormánytól a munkájukért.



Fontos,
hogy az értelmi fogyatékossgal élő emberek képviseljék magukat és láthatóak legyenek:

- a társadalom minden területén,
- civil szervezetekben,
- politikai pártokban,
- és a fogyatékossgügyi mozgalomban.



Így képviselhetik a jogaikat,
véleményüket és elvárásaikat.

Így néz ki Európa az értelmi fogyatékossgal élő emberek és családjaik számára.



Mint látható, gyakran nem túl szép a kép.



**Szeretnénk megkérdezni a döntéshozókat:
mit fognak tenni,
hogyan javítsanak a helyzeten?**

Mit tehetsz te?



Fontos, hogy ez a jelentés elkészült.
Bemutatja a helyzetet
a különböző európai országokban.

A Befogadási mutatókat a következőkre használhatod:



- Megismerheted más országok helyzetét.



- Elmondhatod el kormányodnak,
hogy változtassanak és tegyenek többet
érted és másokért.

“ „Az önérvényesítés azt jelenti, hogy
megismerjük jogainkat és azt, hogy ki tud
támogatni minket. Az önérvényesítés segít a
céljaink elérésében.”

— **László Petrovics, Magyarország**

Íme néhány dolog, amit tehetsz:



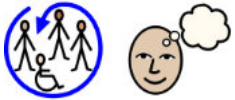
- Csatlakozz országos vagy helyi önérvényesítő
csoporthoz!



- Szervezz workshopokat vagy rendezvényeket az befogadási mutatókról!
Kérj segítséget támogatóidtól!

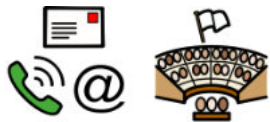


- Kérj könnyen érthető információkat az országodban fennálló helyzetről.



- Beszélj arról, hogy mit jelent neked a befogadás.

- Vedd fel a kapcsolatot a kormányzattal.
Kérdezd meg, hogy mit tesznek annak érdekében, hogy javítsák az értelmi fogyatékossgal élő emberek életét.



Használd az Befogadási mutatókat.

Kövess az Inclusion Europe-ot,
és iratkozz fel a hírlevelekre,
hogy naprakész információkat kapj.

Szómagyarázat



Hozzáférhető

Olyan dolog,
amit a fogyatékkal élő emberek
könnyen használhatnak.

Például:

- rampák az épületbe való bejutáshoz
- könnyen érthető információk
- információk jelnyelven.



Közösség

Olyan emberek, akik valahova tartoznak.

Például a szomszédi közösség:

emberek, akik ugyanazon a környéken élnek.

Vagy vallási közösség:

ugyanazt a vallást gyakorló emberek.



Közösségi alapú szolgáltatások:

A közösség tagjai által nyújtott támogatás.



Kiváltás

A kiváltás azt jelenti,
hogy a fogyatékossgal élő emberek
kiköltöznek az intézményekből.

Az intézményekből kiköltöző emberek
segítséget kapnak,
hogy önállóan élhessenek a közösségben.



Európai Unió

Az Európai Unió (röviden: EU)
27 országból álló csoport.

Ezeket az országokat „tagállamoknak” nevezzük.

Ezek az országok összefogtak,
hogy erősebbek legyenek politikailag és gazdaságilag.
Az EU sok fontos kérdésben hoz jogszabályokat.
Az EU különböző témákról hoz jogszabályokat.
Például:

- a környezetvédelemről,
- a mezőgazdaságról,
- a fogyasztók védelméről.

A fogyasztó az a személy, aki termékeket vásárol.

Az EU olyan jogszabályokat is hoz,
amelyek fontosak a fogyatékosággal
élő emberek számára.

Az EU arról is törvényt hozott,
amely több jogot biztosít a fogyatékosággal
élő embereknek, amikor utaznak.

Az EU pénzt is ad a tagállamainak.

Ennek a pénznek egy részét
a fogyatékosággal élő emberekre fordítják.



Inclusion Europe

Az Inclusion Europe egy szervezet,
ami az értelmi fogyatékosággal élő embereket
és családjaikat képviseli.

Küzdünk az egyenlő jogokért és
a befogadásért Európában.

Változást akarunk elérni az európai jogszabályokban.

Az Inclusion Europe 1988. óta létezik.

79 tagunk van, 39 európai országból.

A székhelyünk Brüsszelben, Belgiumban található.



Intézmények

Az intézmények olyan helyek,
ahol értelmi fogyatékossgal élő emberek élnek
más értelmi fogyatékos emberekkel.

Más, nem fogyatékos emberektől elkülönítve élnek.

Ezt nevezzük „szegregációnak”.

Az értelmi fogyatékos emberek
időnként akaratuk ellenére élnek intézményekben.

Az intézményekben élő embereknek
követniük kell az intézmény szabályait
és nem hozhatnak saját döntéseket.



Értelmi fogyatékossg

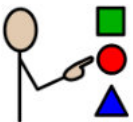
Ha értelmi fogyatékossgal élsz, az azt jelenti,
hogy nehezebb megértened az információkat
és nehezebb új dolgokat tanulnod, mint másoknak.
Ez megnehezíti az élet bizonyos területeit.

Az értelmi fogyatékossgal élő embereknek
gyakran támogatásra van szükségük
a tanuláshoz vagy a munkához.

Az értelmi fogyatékoság felnőttkor előtt jelentkezik.
Egész életedben hatással van rád.

Vannak dolgok,
amik megkönnyíthetik
az értelmi fogyatékosággal élő emberek életét.
Például a könnyen érthető nyelven
megfogalmazott információk.

Van, aki tanulási fogyatékoságnak hívja
értelmi fogyatékoság helyett.



Cselekvőképesség

A cselekvőképesség azt jelenti,
hogy a törvény lehetővé teszi,
hogy saját döntéseket hozz.

Például:

- hivatalos papírokat írj alá,
- dönts az egészségedről,
- vagy kezeld a saját pénzed.



Civil szervezet (NGO)

Nem kormányzati szervezetek.

A civil szervezetek nonprofit szervezetek,
vagyis nem a bevételért dolgoznak.
Függetlenek a kormányzati befolyástól.



Szervezet

Emberek csoportja,
akik ugyanazért a célért dolgoznak.



Szegregáció

A szegregáció azt jelenti, hogy valakit
elkülönítenek másoktól, igazságtalan okból.

Például a fogyatékosága miatt.



Önérvényesítés

Az önérvényesítés azt jelenti,
hogy értelmi fogyatékosággal élő emberek
kiállnak magukért.

Ezeket az embereket önérvényesítőknak nevezik.



Szolgáltatások

Támogatás fogyatékossgal élő emberek számára.

Lépj kapcsolatba velünk és oszd meg a saját önérvényesítő történetedet!



Honlap:

inclusion.eu



Email:

self-advocacy@inclusion.eu



Telefonszám:

+32 2 502 28 15



Cím:

Avenue des Arts 3, 1210 Brussels, Belgium



Facebook:

facebook.com/inclusion europe



Instagram:

instagram.com/inclusion europe/

Ezeket változatokat megtalálod itt:
inclusion.eu/europe-for-us-magazine



**Az Európai Unió
társfinanszírozásával**